

Opettajan ohje: Rahamoka

Tehtävän tavoite

Oppilaat ymmärtävät, miten maksamattomat laskut voivat johtaa maksuhäiriömerkintään ja miten tilanteen voi korjata. He pohtivat, miksi vastuun ottaminen omasta taloudesta on tärkeää, ja harjoittelevat keskustelua sekä ratkaisujen etsimistä yksin, pareittain ja ryhmissä.

1. Esivalmistelu

- Tutustu tehtäviin ja valitse haluamasi yksilö, pari tai ryhmä – tehtävät
- Lue etukäteen Eetun tarina maksamattomasta laskusta.
- Valmistaudu keskustelemaan maksuhäiriömerkinnästä ja sen vaikutuksista nuorten elämään.
- Varmista, että oppilailla on mahdollisuus tehdä muistiinpanoja (paperille tai sähköisesti).
- Tarjoa tarvittaessa lisätietoa esimerkiksi Takuusäätiön sivuilta (takuusaatio.fi).

2. Oppitunnin kulku (75–90 min)

- 10–15 min – Tehtävä 1: Yksilö – oppilaat lukevat Eetun tarinan ja vastaavat kysymyksiin yksin.
- 15–20 min – Tehtävä 2: Paritehtävä – parit keskustelevat tarinan herättämistä ajatuksista ja etsivät ratkaisuja.
- 25–30 min – Tehtävä 3: Ryhmä – ryhmät keskustelevat tarinasta syvällisemmin ja tekevät yhteisen tuotoksen.
- 5–10 min – Loppurefleksio – mitä opittiin vastuullisesta taloudenhallinnasta ja mistä voi hakea apua?

3. Tehtäväkohtaiset ohjeet opettajalle

Tehtävä 1: Yksilö

Oppilaat lukevat Eetun tarinan ja pohtivat siihen liittyviä kysymyksiä yksin. Tarkoitus on saada oppilas eläytymään tilanteeseen ja miettimään omia toimintatapojaan.

Apukysymyksiä:

- Miltä tuntuisi olla Eetun tilanteessa?
- Keneltä voisit pyytää apua?
- Mitä maksuhäiriömerkintä tarkoittaa ja miten se voisi vaikuttaa tulevaisuudessa?

Tehtävä 2: Pari

Oppilaat keskustelevalt pareittain Eetun tilanteesta ja vastaavat annettuihin kysymyksiin yhdessä. Tavoitteena on harjoitella keskustelua raha-asioista ja pohtia ratkaisuja.

Apukysymyksiä:

- Mitä Eetu olisi voinut tehdä toisin?
- Miltä tuntuisi olla samassa tilanteessa?
- Miten maksuhäiriömerkintä voisi vaikuttaa omaan elämään?

Tehtävä 3: Ryhmä

Oppilaat työskentelevät 3–5 hengen ryhmissä. He keskustelevalt Eetun tarinasta, pohtivat ratkaisuvaihtoehtoja ja tekevät yhteisen tuotoksen.

Tuotos voi olla esimerkiksi:

- Juliste: 'Näin vältät maksuhäiriömerkinnän'
- Lyhyt näytelmä Eetun tilanteesta ja sen ratkaisusta
- Esitys: Miten nuori voi ottaa vastuuta omasta taloudestaan?

Opettajan vinkkejä:

- Huolehdi, että kaikki osallistuvat.
- Anna ryhmille selkeä aikaraja tuotoksen tekemiselle.
- Tue luovuutta ja anna oppilaiden valita toteutustapa.

4. Reflektio ja jatkotyöt

- Keskustelkaa tunnin loppuksi, mitä uutta opittiin maksamattomien laskujen seurauksista.
- Pohtikaa yhdessä, miksi vastuun ottaminen omasta taloudesta on tärkeää.
- Jatkotehtävä: laatikaa yhdessä lista 'Näin vältän maksuhäiriömerkinnän'.
- Syventävä tehtävä: selvitä, mistä nuoret voivat hakea apua talousongelmissa (esim. Takuusäätiö, koulun tukihenkilöt).

5. Arviointi ja palaute

- Oppilaan kyky pohtia maksamattomien laskujen seurauksia ja maksuhäiriömerkinnän merkitystä.
- Vuorovaikutustaidot paritehtävässä ja ryhmätyössä.
- Osallistuminen ja aktiivisuus keskusteluissa ja ryhmätöissä.
- Oman oppimisen reflektointi (mitä opin, mitä tekisin toisin).

Palaute voi olla suullista, vertaispalautetta tai lyhyt itsearviointi (esim. 'Mitä opin vastuullisuudesta rahankäytössä? Miten toimin toisin, jos joutuisin vastaavaan tilanteeseen?').